

DEVS pater Veritatem filiam de celo in
 terram ad visitandos mortales mittit.
 Inuisens primum Veritas: maria et
 aquas: a nautis venioibus crudelis-
 sime veditur. Ad terras cuius euo-
 lans: ab agricolis etiam atrocissime
 vulneratur: De hinc ad templa co-
 fugiens: a sacerdotibus magnis plagis
 afficitur. Mox ad fora placeasq;
 se conferens a pueris vndiq; fustibus
 et saxis impetitur. Nec minus a
 femine femineis instrumentis suis
 insectantur. Tum numularij
 et negotiatores graubus aere mar-
 supis grauissime eam cedunt.
 Lamones et cetarij ferramenta
 sua magna iu mittunt in illam.
 Coq; et piscatores, caupones etia
 omnibus cognarijs et vmarijs
 vasis suis furiose illi insultat.
 pictores pariter et sutores ac
 fabri omnis generis pessime ea
 confodiunt. Consores pigmen-
 tary: medici q; durum illam
 in modic in vulnerat. Post
 hos tabelliones etiam cauidici

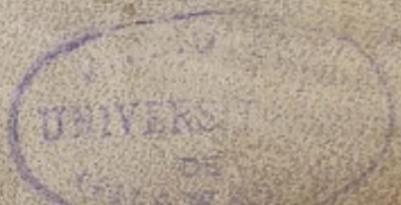

ac assessores unguibus et dentibus
dilacerant: demum principes ac
principum ministri pugnis icta
et calcibus contundunt: stran-
gulat: laqueis terreaq; per pedes
grauius illi dunt. Contra canes
corui: Vulturese cum tanq; vilis-
simum cadauer depascendum eis
proiecta esset: condolent: illi fa-
uent: blandiuntur: Imponunt vul-
nera atq; permulcent. Lupi etia
ursi: tigres: leones omnisq; genis
fere cum ex urbibus migrasset:
in siluas et nemora mira eam
comitantes mansuetudine pro-
sequuntur. Deniq; cum montes
conscendisset obuium sibi habet
veritas philaitem hominem
paupertulum capras agentem
quem vnicum in toto orbe pre-
dixerat ei pr ee se bonum neq;
eius amatorem. Refert illi
quantis eam mortales malis affe-
cerit: Dolet grauius philaiter tata
audies mortaliu crudelitatem
Ducit eam in tigurriolum suum:

Vbi tenues opes: sed per diues volun-
 tates pax et quies. is retireat: ea
 consolatur obsequitur ei magno
 studio vxor et gnati reuertitur
 ad patrem veritas tam innumera
 sanctiata et quanta amortalibus
 mala perpessa est: narrat
 finitum argumentum.

*Masei vegij vipuladensis de veritate et
 philaluce dialogus incipit Lege felicit*

MAtheus vegius. Eutochio fri salutem
 Dum reppererem nuper animo tus
 tachi frater: id quod sepius soleo:
 tam peruersos in omni mortaliu
 statu: corruptosq; viuendi mores:
 attenderemq; nihil no plenum frau
 dis et improbitatis: aggressus su
 nonam breuemq; et va puta no
 in iocundam ingenij lucubracum
 culam: que et si primo aspectu
 admirationem tibi forte sic alla
 tura: q; qui in condendis poemati
 bus studia mea hactenus impe
 derim liberam nuc primum so

lucamq; dictionem amplector. Quam
animaduertens tamen diligentius
rei de qua scribendum fuit Inuentione
ne non modo non admiraberis: Sed
ultra etiam qualecunq; est quod ego
minus approbabis: tamen nec in pri-
mis ab poete officio discessimus: qd
per se satis scriptio: ipsa atq; apte
manifestat. Nec licet poema edi-
derimus: potuimus facile opus dia-
logo contextum: quod presertim ne-
q; tragicum neq; satis comitum e abs-
tractioribus muneris explicare. Quod
si quibusdam fortasse videbitur oro
nra mordacior q; vel ego soleam: vel
delicta multorum vel ingenia patia-
tur: rogatos eos velim: Et ratione
animi nri equanimus suscipien-
tes: existiment: non tam me omni-
um hominum q; humanorum sta-
tuum vitam q; caruisse: putetq;
non ita damnasse me mortales sce-
lerum suorum: ut non aliquos tñ ex
singulis eorum statibus credam hōe
frangi boneq; mentis semper extitisse.
Nos ego si q; sunt temporibus nris non
dubito pro constantia virtutis eorum
libello meo ee congratulatiofos: reliquos

Ho qui conscia flagitiorum suorum
 acti: dicta omnium et pariter et scrip-
 ta in se iaci suspicantur: Video et
 accusaturos susceptum laborem meum
 et ad usum sunt faciles etiam ali-
 quando irrisuros. Sed age accusent
 atque irrideant ut libet quos certe ju-
 no respicendo: quod floccos Indumenti
 mei. Te autem germane carissime
 cuius egregiam virtutem et cum
 virtute coniunctum mirum fratris
 amorem ac studium intelligo: per-
 suasi mihi non postremum fore
 qui scripti micule me congratula-
 tum res: quem quoniam ita per-
 suasi dignum etiam duxi in super:
 cui ea debito quasi quodam in rede
 dicarem. Veritatem igitur meam
 ita vulneratam atque cruentatam
 uti descripsimus invito tanquam ido-
 neo hospiti. Tu ipsam et anime et
 humaniter suscipito tractatoque no-
 setus ac aliter philalites. Proficis-
 citur siquidem ea libenter ad te tra-
 cum suscitanti illi multum mo-
 res tuos integritatemque vite come-
 dassem exiliuit statim gaudio:

et pre-desiderio quo te uisendi correpta
ē: otius euolant. Ornant alij germa-
nos suos auro et gemmis preciosaq;
suplectile. Ego te bonis disciplinis:
claris moribus rectisq; uiuendi exe-
plis semper ornare studui: quod
et utidem facio in presencia. Sed
quoniam fluxa illa et momentanea:
hec **ϕ**o stabilioratq; eterna sunt:
quantum altera alteris prestant:
quis ignorat; nō desipit ille iudi-
tio meo: sed insanit.

Philalites

Veritas: et philalites venam: es: tu
mortalium: que per vasta hec mo-
cium loca inaccessaq; alyis vagariis
loca **VER**. parce me mortalem apel-
lare: que diuino magis exseruit
procreata sum **PHI**. Diuinum est
ne immen tibi **VE**. Vtiq; **PHI**.
Que nam ergo celestium dic mihi
VER. Et si mille iterum mihi
moranant tormenta: nunq; tamen
meum subicebo nome **PHI** quid
tormenta narras: aut quid est
quod propter me extimescas: qui
cedere neq; sciri que epia vng neq;

plane volui. Efare agere nome tuū
VERI Alchian Graij: Veritate
 me Latini vocant **PHI**. Tu ne ve
 ritas: filia temporis: **VER** Masu:
 sed alio tamen ex parente orta **PHI**.
 Audueram equidem quosdam crede
 tes te ex t̄pore gentam **VER** Audi
 re potuisti facte. fuerūt enim
 certo: q̄ ita crediderūt neq̄ mepta
 fuerit eorum ratio credendi. Nam
 cum aperto semper aere depam: neq̄
 tegar vñq̄: Latebrisq̄ unq̄ ullis ob
 cludar: si tegi tamē autē obcludi
 per vim forte contingat: tanta su
 harum: quas cernis alarum perm
 citate: tantaq̄ corporis agilitate:
 et aptitudine: vt nec vbi multum
 latere amilloq̄ diutiq̄ celari possim
 que proinde et m̄da sum semper
 vt vides: et nullo vñq̄ amictu comecta:
 qua ducti illi ratione que veri sa
 tis similis ee videtur: putauerūt
 me eo patre gentam: q̄ omnia
 quantumcumq̄ occultissime ada
 tur detegit aliquo atq̄ manifestat.
 Verū ut indubitatum parentem me
 um intelligas: audistin vñq̄ mag

num olympi rectorem ex cerebro ge-
nuisse sapiam illam quam vocant
pallada. Hec mihi soror ille mihi
parens edita sum ego eodem partu:
eodem semine: tantaque est duarum
sororum inter nos uolendi et sciendi
paritas tanta vultus faciei que simili-
tudo: ut utram videris: dicas in me
nichil preter nomen appellacione
differre. **PHILO** Faustum hunc diem
melioresq; lapillo numerandum: quo
tandem violere te mihi contingit
cuius videndi incredibili iam diu de-
siderio flagrabam: propeque tabesce-
bam. Per quas te non quesivi ur-
bes: per quos non vicos et oppida:
quibus non auxius erravi siluis du-
te querito quibus non montibus: qui-
bus non siluis et vastis locis: ut
quod te unam animo menteque pereba-
m inueniri saltem aliquo possem. Ole-
tum me hodie et per beatum qui
quam non inueni quesitam toties
reperire insperatus casus dedit
sed tu dic cognoscisne me. **VERI**
Haud cognosco te **PHILO** Tuum ne-
philatrem: quo non est aliter amator

cui **VER** Time philaltes meus **PHI**
 philaltes. **VER** per optatum
 te offers mihi q̄ te nō minore vi
 dendi desiderio quesivi ubiq; gen
 tum. Quociens Inuocavi nomē
 tuum atq; in clamaui. Putabam
 te Ciuitates colere sequentes eē
 inter conuentus hominum. Spe
 raueram tibi magnū eē ac celebre
 in populis nomē. Sed quibus nunc
 te video errantem in asperis atq; de
 sertis locis squalore obsitum horridu
 lum: nesce sordidulum: pallidum: in
 comptum solmagnum incognitum: des
 pectum: Quid mirum si nusq; tibi
 dum ubiq; te vocarem exaudiebar. O
 letam me nō minus hodie et per beatam:
 cui vocatum te antea totiens. Post lo
 ga tandem mala mea inopinatū hic
 dies atq; locus obtulit. Sed cur edisserere
 mihi tam incultus es et veste lacer:
 tam squalidus et abiectus. Cur hec
 habitas q̄ pre horrore fere etiam lo
 ca refluxerēt **PHI**. Edisseram tibi
 vt libet. Sed in primis q̄no quidem
 miserabilior tua condicio videtur: ex
 pone mihi cur tantis tu confecta vul

neribus: tantoq; sis cruore conspersa
atq; sedata: cuius olim ex ore candidi
orem sole etiam splendorem scintilla
re predicabant: cuius frons neq; ila
rior: neq; tristior: cuius aspectus
neq; deiectus humilior: neq; profu
sus licentius neq; euectus altius:
sed reuerenda quadam et formida
bili quasi maiestate conditus fereba
tur. Vbi nunc decer ille longe letus
longeq; Charitates etia ipsas exiipe
rans? Vbi nunc tanta illa forma
dignitas simulacris etiam omnibus
emendatior? Vbi venustas oris et
elegancia? Vbi capillorum rutilatio
candor corporis: honor oculorum et
gracia? Cur immutata nunc omnia
deformata: conspurcata conquina
ta? Qui nam dic mihi ita te undiq;
confoderunt: confossamq; ita crudeliter
affecerunt: ut nullam videam sine
vulnere sineq; cruore vel minimum
corporis partem? V. longum facturum
esset sermonem si malorum meorum
scire omnem explicare vellem: qd
ad auctores tui pertinet possum
eos breui uerbo tibi significare. Mor

tales scilicet: a quibus tam diu
 immodum vulnerata atq; eructata
 sum. **PHI** Mortales ergo tantorum
 tibi malorum auctores. **V.** morta
 les. **PHI** Quasi diuinabam nam eorum
 improbitas satis mihi ac super
 manifesta est: quos etiam preim
 finita scelearum eorum turba ista
 sum aspernatus: ita dedignatus
 ut non modo ad domestica eorum co
 suetudine: sed et ab aspectu in
 super me prorsus abstulerim: Sa
 tuis ducens mihi extimansq; dul
 tuis in his vastis solitudinibus vi
 tam agere cum ac vili et trita
 veste: cum turpulo vel minimo:
 quo ventos arcem capere tenuis
 cibos: Imphas habere in delicijs
 q; summa cum omnium diuitiarum
 atq; dignitatum affluentia versa
 re inter tot portenta flagitiorum
 quibus ad summum vsq; omnia refer
 ta sunt mortalium tecta que quo
 neq; oculis conspiciere neq; cogitare
 prope sustinere possum: id factu

est: cuius causam amē querebas: Ut
tam incultus et squalidus delegim
hec orrentia Loca inhabitare. Sed tu
oro enarra mihi atq; a principio repe
te causas malorum tuorū: quas
vti magna cum attencione: itā
gravi non sine dolore auditurus
sum. Accepisti ne vnq; vllas ce
lestis virgines ab optimo maximoq;
parente meo ad mortales dmissas
fuisse **VERI**. Demissa iam pridem
concordia dmissa pax: dmissa ius
ticia: et item pudicitia: demisse innu
merabiles alie eximia specie caideti
pudore: virgines: despecte q; vere a mo
talibus omnes ludificate profugate
et per totum orbem exagitate et
denum unde venerat regressesūt
Demisit me postremo amantissimū
mortalium parens meus ratus prop
ter maiorem quam profero vultus
mei reuenciam et diuinitatem non
tam grauius modo me insumas excep
turam: Sed honori insuper magno
ac veneracioni apud illos futuram
Et quid erat: quo propter me aīo
augeretur: id vnum erat excellētia

PHI. Hoc te
cupio mtellige

forme: corporisq; nuditas: que cum
 cogebant obscenas atq; impuras ali
 quorum aliquo si quas offendissem
 manus vererem. Q; vero longe co
 gitacionem euentus fefellit Q; lon
 ge alia crudelitatis magisq; obscen
 itatis facinora extimescenda erat
 que tot ac tanta sustinui: ut quom
 audieris pre immunitate vix illa
 tibi credibilia viderentur. **PHI**
 Ni fallor equidem intelligere videor
 precipuos inter ceteros mortales tati
 sceleris reos **VER** Quos **PHI** Cy
 culatores et vanos quosdam nouarum
 arcium ostentatores: q; vel fucatis
 herbarum concinnationibus: vel
 ficcarum ymaginum gesticulatio
 bus illudunt maxime rudi popello:
 q;bus nihil est veritate alienum ma
 gisq; incognitum **VER** parum vel
 nihil habeo: quo istos accusem. Na
 ludunt magis q; ledunt. q; eorum
 artes **PHI** A mi ergo te leserunt
 et hystiones: qui quos volunt homi
 num gestos et voces ipsi effingere
 et mentiri possunt **VER** Et hym
 nus q; superiores: nam offendunt

nemini vñq̄: delectant autem quęq̄
iocis et salibus suis **PHI**. At credo
manus tibi mitit'erunt qui impos-
turam faciunt conantes vñm nã
ture inferre: dum ignobiliores me-
tallorum materias impreciosiores
vertere atq̄ adulterare vñm aribus
suis contendunt et vel ditescant
magis: vel quod non prodest su-
perstitioso quodam studio magis
investigent **VER**. Deploranda sũt
aliunde grauius vulnera mea: q̄q̄
et non nihil fateor me leserunt
hi impostores: sed puniuntur satis
stulticia sua. Nam delusitandem
impositisq̄ suis per semet impositio-
nibus redigi solet ad summam cala-
mitatem. **P**. leserunt te ne forsi-
tan auruspices et astrologi cetiq̄
qui diuinationem aliquã profiten-
tur qui varios vite mortisq̄ euentus
preuinciantes tũc falluntur maxit̄
cum cercus verusq̄ venturum
aliquid se intellixisse arbitrantur
VER heq̄ horum ullam in me iniuria
queror. Nam quo absconditam ma-
gis futuram reuincationem ape-
rre atq̄ notam possint efficere

elaborant plurimum et insudant q
 si minus quod conati sunt exequan
 tur ad scribendum: id magis est
 deliberatibus ingenij verius ac vi
 ribus: q̄ prauitate vlli et maligni
 tati. **P** At coor etiam de philoso
 phis male suspicari q̄ cum absteſa
 queq; nature scrutari: morumq;
 rationes fundare contendunt: tot
 contrarias interse excitant lites:
 explicatasq; nondum concertaciones
 : Ut nulli ad huc certatorum quo
 tradunt veritatis via pateſiat **V**.
 innocentiſſimas et hñ q̄ ab iniuria
 mea manus habent q̄ et si falsa opi
 nantes ſepius magnis irrecyſantur
 erroribus: ſineſtigandi tamē veri
 vna omnium ac par eſt contencio:
 ad quod pro ſuo quiſq; capto ducen
 ſa quiſq; ducitur opinioſam via **P**.
 Qui tandem reſtant: qui tantis te
 affecterunt malis: niſi oerrarum in
 eptiarum pleni loqitij: q̄ mendacis
 ſemper et cauillaciombus certates
 nunc currentes ſedere: nunc ſedetes
 currere credi volūt: nunc homines aſi
 nos: nunc aſmos riſibiles oarriendo
 abſtrudere conantur. **VER**. Haud ſtud.

qd est dixeris: nam precipuisti ipsi
ante omnes quos memorasti vericul
tores sunt cuius querendi: indepa
diq; gracia proponunt tales q̄i quas
dam ambicantulas deliramentorumq;
imagines sed solida est eorum vis
atq; argutaneq; gerrarium ut in
quis; de mepciarum plena **P.H.I.**
Credo omnia ut narras. Nam
nunc in mentem veniunt certissi
mi omnibusq; notissimi hostes et
inimici tui **VER.** Et qui nam
dic obsecro **P.H.I.** Quis nesciat
poetas confictis nescio quibus nu
gis ac fabularum portentis: totū
orbem impleuisse **VER.** Que in
digna audio **P.H.I.** Cur indigna
V. Nam nullum est mortaliū
impleuisse genus a quo magis q̄
ab his venerata: aucta: illus
trataq; sim **P.H.I.** Cur ergo vulgo
fertur poetas omnia fingere ac
memori **VER.** Cur et multa
alia vulgo feruntur: vana: stulta
mendacioraq; his quorum poetas
inimulant: qui cum corticem

rerum aut ayunt tantum intel
 ligant ea etiam tantum diuidicāt
 que oculis exterius apparencia in
 tuentur: sed ad cognoscendas magnas
 arduasq; res oportet Latentes celatasq;
 eorum que dicuntur rationes intro
 speculari: pensareq; vim omnium
 castigato longe ac per penso ex arnne
 iudicij ad quod penetrandum nulla ha
 betis et crassi vulgi nis quatilibet
 magna et acris sufficere potest. **PHI.**
 Et quid in se habent poetarum car
 mina quod lateat: Verum fidele:
 magnificum dignumq; veneratione
 Quidq; vel ad intelligendas varias re
 gum et populorum res gestas per
 tinet vel ad cognoscenda archana na
 ture: morumq; ac vite salubria insti
 tuta conducit. Nam anullius sapie
 cie professore melius q; a poeta diuer
 sorum tporum ac locorum vices: situs:
 et gesta scribuntur: neq; philosophi
 nature morumq; rationes melius
 neq; astronomi celi astrorumq; vim
 ac meatus doctus: neq; musici vo
 cum numeros et contentus elega
 tius: neq; ceterorum quisq; suarum

artium precepta fidelius q̄ poete tra-
dunt atq; ideo excellenti quadam de-
nominatione Poete (quod idem est ac
factores appellati sunt: Quia in re nō
pauci se ipos deceperunt: q̄ quom-
vix pignem quendam ac uditio suo
resonantem conorem sillabarum ee
debitam proportionem versibus suis
expressam ac tutum se aelicois aq̄s
plenas faucibus hausisse atq; in sinu
um per nasi cacumen oscendisse ar-
bitrati sunt. Et quomam cunctis
in disciplinis cuiq; sua: et si mala pla-
cere Videamus: mirum tamen est: q̄
in poetis maxime id uicio datum sit:
ut ingenio quisq; suo blandiatur: ut
inepto quis defferat quisq; carmini
suo ac tribuat multum: ut nemo
non musam suam ac veluti simia on-
tum suum caripendiebat: laudet
atq; intentius admiretur. At per
necessaria est ad instruendum car-
mē longa rerum cognitio: longaq;
auctorum et quidem cruditorū
lectio: Longus et mundans quasi
quidam litterarum fluvius: qui

abundant suppediter: tanta que dice
 da poete micumbunt. Petenda sunt
 peruestigandaq; diligenter nota queq;
 et pia atq; rebus suis cognita voca
 bula. Aduocande sunt non plebe aut
 serules: Ut ita dicam sentencie
 sed que ad vulgi fete segregate: ni
 tido quodam decore ac venerabili sui
 Maestate resplendeant. Sed preter
 het quod manus restat opus et gradi
 et prompto atq; apri ingenio (quod co
 gitaciones suas feliciter exprimere
 expolite ordini: Luculenter narra
 re queat: q; verba: smasq; suas arti
 ficiose versare: Variare: distingere:
 aperte commuare: q; castigate co
 tmuiterq; eloqui: moderari auribus:
 et pro rei cuiusq; dignitate sublimiter
 presse: concitate temperate omniaq;
 sequi possit. Que cuncta qm arduum
 ac difficillimum assequi est: ideo q
 boni probatq; poete extiterunt: rari
 qdem adphemicis instar in lucem pro
 diderunt. suntq; eorum ingenia di
 uini magis q; numeris q; humana
 rum iurium q; quom tot ligati

constructiq; sint Vocum: ac mensu-
rarum Lesbis: tot vocati differendis
varis rebus et disciplinis haud faci-
le illis eet omnia perpetuo feliciq;
scilo complecti: nisi adiuuante ins-
tiganteq; dei mirro concessu ac spi-
raculo atq; domestico contubernio
calescenteq; diuini spiritus igni quo-
dam ac deflagrante magis incensio
: quos ueroco etiam furore repleti et
de bacchante quasi copiam profluuio
sps innumatas futura sepius predi-
care manifestum est: Nam postq;
dulcis illa flamma concaluit: mox
vilescere humona propria No fieri
et sapere diuina incipiunt: tum rabi-
tur meus: corpore sui quasi ergasculi
oblita agiturq; tanq; celo vaga et liba
fructuq; delicis eius: profano vulgo
incognitis: quas et si non gustu certo
at imagine saltem et odore quoddam:
cuius suauitudo facere nusq; expli-
cari possit attingit. Pro inde quoq;
licentior est causa poetarum qui
vel uti reges atq; imperatores: quas
volunt sibi litteratorias leges rogant

exempti a communibus qua ceteri coartantur
 grammatica simul et historica necessitate. Inde fit: ut qui liberiores
 eorum terminos ac fines officiorum ipsorum
 laxiores habenas ignorant: intretur:
 accusetque tantam quam fingendi
 queque sibi licentiam vendicant. Sed
 si intelligerent diuersum longe ab his-
 toricis ceterisque scriptoribus officium
 eorum cognoscentque diuinam mentis
 ipsorum concitacionem: qua succensi
 magnoque quasi percipites impetu ra-
 piuntur: non accusarent modo: sed
 commendarent in super maxime velo-
 tas: quas ipsi intexunt figuras rerumque
 fragmenta. Nam quomodo carmine non
 sine furore mentis diuinoque afflatu
 exprimi possit occupatum haud esse
 poetam conuenit in vulgaribus quibusque
 ac minutis rebus: sed excellentem et
 cum deo fabulantem atque iocantem
 spiritum necesse est liberum agi: et
 res gestas non historici more: cuius
 pedestre magis ac seruale est officium
 ita explicare ut sub instrumento et
 fide testium: tabellionesque auctori-
 te claudi videantur. Verum sicut

Vt inantes: et apolline pleni sunt
Lent: oportet rem quamq; ita ut e
veram exprimere Expromtaq; no
tantum cum nuda ac rudi sim
plicitate apertam ostentare tertio
sis figuracionibus obliquisq; traduc
cionibus involuere atq; per dulces
fabulososq; quasi quosdam ambitus
magnarum rerum et ambages tra
dere varietate: quo festinatio sic
Illustrata atq; grat sermone venusta
tem et leporem cultumq; detentiore
festinatioq; taliter ac decencior facta
summis tantum ac prestantibus In
geniis prospecta moteat. Crassis po
et delectis equalibus iners totum
abunde scatet. Vulgus ignota peritus
atq; absclusa delitescat. Pudet si
qdem poetam tam preciosam suppel
lectilem suam omnibus passim nisi
lectis perfectis ut tractabilem atq;
domesticam. Hinc est unde Inua
luit aliquando vanam et quorundam
iusticia: qui cum tantum quod oecis
subiectum habet: intelligant ausi
sunt tam misero poetarum artificio

calumpniam inferre mendaces eos et
 falsos appellantes propter blandas
 quas commenti sunt et prurientes
 fabulas nescientes vero poetici officij
 modum: cuius non tam proprium
 est sanctis prodesse exemplis atque ins-
 titutis: quam dulcibus insuper delectare
 verborum involucris et figuris: quibus
 veritatem rerumque magnitudinem
 non quod falsi ipsi putant obtenebrat
 aut diminuunt sed exornat magis
 dignioremque ac relucentiores reddere
 vult. **PHI.** Magna de poetis nar-
 ras **VER.** Et que magna et vera
 sunt narro. **PHI.** Et que vera quee
 puto. Sed expone tu mihi qui te ita
 truen carui **VER.** Exponam tibi ex
 ordine. Quod primum enim iussu
 magni omnium parentis descendi in
 terras: libuit priusque conuenirem
 mortales miseri inferna loca ubi
 quanto honore fuerim ab omnibus
 illius regni incolis suscepta: nudaque
 amidis ipsis ospitata: non possem fa-
 cile villo sermone comprehendere

: adeo me rigidus et incultus Charon adeo
me seueri et duri iudices et platon ipse
magnus ceteriq; omnes libenter aduen-
tantiem viderunt: infamq; admirati re-
veritiq; maxime et venerati sunt. Mox
immortalium orbem iter arripui cre-
dens etiam maiorem longe ab his honore
assecuturam: Ita me vana decepit cre-
dulus inia. Tum prunos offendi inpe-
ty bellatorum exercitus cum multis
immittissimis ad expugnandas ciuita-
tes telis et machinis **PHI** Nunc
ipi ergo illi suis te gladius et
hastis tam atrociter confoderunt. **V.**
nimme et si enim infinita continue
committant flagicia: nunc horum
opes diripiant: nunc illos afficiant vul-
neribus: nunc alios iugulos: ut me
tuncur tamen nunq; **PHI** Quoniam
modo. **V.** Nam non minus eoru
dicta q; facta: qui quom crudelissime
rapacissimeq; multa faciant: non atr
tamen ac fecerint se vel fecisse ut
facturos ee unq; confitentur **PHI**
probe: sed q; te tandem ita grauiter
afflixerunt. **V.** Conspicata tum
vastum pelagus animo versare cepi

terras ne prius: an maria Inuiseram
 vicitq; sententia vt ad minus frequenta
 tas turbis undas me conuerterem. At
 vix illuc attigeram: conscenderaq; na
 ues cum primum tum aculeos malo
 rum meorum experta conspexi tantam
 scelerum omnium turpitudinem quanta
 nisi his ego oculis hausissem: nullogimq;
 modo ante mihi persuadere possem: hor
 rendum dictu vidisses ilico omnes in me
 impetu factu correptis totam flagela
 re malim rudientibus: quibus cese con
 tuseq; grauius mihi scapulas magna
 rem ad huc suum atq; timorem apte
 testantur. Tum ferre gubernaculis
 clausis anghemus: arpagambus: ton
 sillis: reuis: contis: anchoris. Tum
 jacere trocheas: portisculos: suppara
 artemones: scalas: parastatas: trans
 tra tabulata: amplistra: summaq;
 etiam mali carchesta. Atq; his ego itaq;
 conspersa: proripui me inde otius pe
 cūq; terras. Tum mihi statim aspicio
 latam et aperitam planitiem patetes
 saltus: campos: vineas: prata: hortos
 insudantes In his longo opere in domi

tos agricolas quos et si olim a strea cū
amortalibus itidem emgrasset: postre
mo loco immiserit. Primo tamen ego
conuenire statui propt̄ rudiorem sim
plicioremq; iporum naturam rata et
promde humaniores obsequencioresq;
erga me illos futuros esse concessi itaq;
illuc: contemplataq; eorum mores:
vidi que videre dolui: furta: rapinas:
Insultus: audaciam: plurimaq; alia
et grauissima scelera. Vix autē eos dul
citer amiceq; salutaueram: cum stimu
lis primo ac si vos illis visa essem me
pungere: de hinc stimas burres: no
meres: anatra: dentes: moa: rastros: hir
pices: dentatos in me mittere aggressi
sunt: putatorias etiam falces: ac foe
narias: cum percutere me acriter
chilindris: pammiculis: tribulis: nauuis:
ventilabris: tum ligombus: bipalis sar
culis: bidentibus: ruteris: fuscimis: run
combus: farcellis: rascellis: palis: parti
cis icratibus qualis discessi ab eis tam
innamter vulnerata: et vrbes tanq;
tutissimum induersorum saluberr
mimaq; malorum meorum leuante cō
fugi: cogitās xō q; nam ex omnibus q; vr

bes colerent modestiores essent atq; sanc-
 tiores: In animum induci mihi sacer-
 dotes. Primum ut itaq; fuit mihi ad
 templa arasq; magnorum celitum spe-
 culata itaq; iidem ibi diligenter mo-
 res habitusq; sacerdotales delectata sum
 certe primo eorum congressu. Nam
 decens suus erat habitus pariter et
 messus. Deinde aduocato sepius dei
 adiutorio vel pro uiuentibus sanctam
 pacem vel pro defunctis eternam re-
 quem vel pro vniuersis veniam et
 misericordiam implorantes: diuinas sem-
 per laudes sublata voce resonabant nō
 nulli etiam publice declamantes nūc
 virtutes summa laude: nunc vicia gra-
 ui accusatione persequerantur atq; ab
 his deterrerebant: ad eas magnopere queq;
 inuitabat. Placuit mihi hec exterior
 vite eorum facies presertimq; indei
 optimiet maximi collaudatione quo
 nihil fieri pot; aut melius aut dignius
 semper eos occupatos videbam: cupiensq;
 in eorum stricciorem venire familia-
 ritate. Intraui incunctanter secre-
 tos etiam iporum thalamos. Vbi pre-
 terea que viderim singla exterioribus

minime interiora respondentia: sed id
saltem non omittam quod attrahentes
frequenter letitantesq; breues quosda
codices a quodam breuitate nomen et
illis consonum indederunt concitato quo
dam et prerupto oris motu ferebatur
: bibbientisq; instar amphore multa
magis q; obmurmurabant: q; profere
bant: in qbus quantum coniectura
capere potui diuinas quas supra me
morauit pretationes atq; Inuocationes
faciebant. Sed neq; ego que diceret
facile accipiebant neq; ipsi vt arbi
tror plane intelligebant. Et si qua
erat que percipi possent: ea tantu
erat nescio que verba butubata
que magna cum laborum festinatioe
ac confusione persciebant. Ne et mo
ra magno in me cum insultu pror
uerunt: correptisq; breuib; illis h
bellis suis adeo mihi oculos colli
serunt atq; contuderunt vt dextru
pene hunc mihi quem lesum adhuc
vides oculum eruerint. Tum ace
ris arulis: candelabris: cereis: en
mictorijs: lachimis: Lampadibus: sa
crisq; omnibus vasis: atq; ipsis postremo

que summum celi Regem hominumq;
 liberatorem affixum sustinebant sa-
 cratissimis crucibus ita me insectati
 sunt: ut prope tunc mihi dispere-
 undum omnino esse putauerim. Sed
 au fugi inde citius subirascentis multū
 tam vane: crudecepteq; de his opinio-
 ni mee. Egressa vero flores templorū
 neq; videns ad quos me conferrem: euo-
 laui in placeas. iuasq; publicas: q̄t
 tūc mihi et quanta se palam oblie-
 cerunt vndiq; eminentium vendentūq;
 inter se velamenta atq; mendacia
 quanta mercatorum: redemptorūq; per-
 iuria presonatarum inuolutura insti-
 torum fraudata negotia mimulario-
 rum prostituta lucra: publicorum
 audacissima scelera: quante artifi-
 cum deceptiones: et deprauationes:
 quanta nō virorum modo: sed femina-
 rum insuper atq; puerorū mentita
 verba pariter et facta: quanti horū
 excuci: quante nebule: quorū quod
 detestabilis eo magis et in doles pro-
 batur: atq; magnū aliquid de se polli-
 ceri predicatur: quo montiri magis
 ac fallere assuescunt. femine in me

prime iacerunt fusos colos uterticulos
olomera: me taxas pamulas: tubi
denes: radios pensatufi: forfices: cal
chos: techas: tum geminas lapillas:
umones: virosos: aululos maures: ar
millas: chelmdros: dextralia: lunulas:
torques: carteles: murenulas: pistrē
lidas: semicinctia: mitrasanademata:
discriminalia tum mundum Infinitum
pectines discermacula: calamistra: s
petula: maculas: olfactoriola: sudalio
la: sculptoria dentifricia: dentiscal
pia: auriscalpia: atq; Innumerabi
lia: que magis etiam me leserunt
vnguentoria: vasa elegantioris: q
nēesse sit forme causo parata. Post
puerorum ingens et conferta turba
raptim me fastibus ac saxis impetie
runt: ut hinc inde contitata fugie
bam: atq; omni ex genere artifices:
que pro suo quisq; parata habebat
instrumenta. magno cum furore in
me miserunt millesq; me in locis co
foderunt. Vidisses volitare lamoni
cetorumq; mensas preteffora: ruti
nas: pondera ferramenta: hamos:

Vincos: retia: enervicula: nassas: cul
 tros: macheras: dolabras: Coquorum
 piscorumq; aena: catabos: cipotredes
 vrceas: trual: creagas: verna: crati
 culos: testas: sartagines: patmas: ollas:
 fidelias: Lebethes: mortaria: pilar
 tides: alneos: scaphas: Labracrita: colla:
 palas: rutabula: batilla: sustmulas: for
 cipes: Vincinos: scutellas: promulsida
 ria: parpasides: cloquearia: quadoras:
 Lances: cacuos: Carponum: cratos: sti
 pos: Vrceados: Cenophora: pateras: obbas:
 trullas: calices: fialas: colummaria: auu
 las: cantaros: scophas: Lagenas: conros:
 anchones: cimbria: crateres: amphoras:
 cados: Pictorum puoillares: stilos: colo
 res: penniculos: spagogas: conchas: cau
 teria: Sutorum forfices: acus formas:
 mensuras: scalpros: subulas: mucrones:
 digitalia: calomuta: ac omnis qm fabro
 rum forcipes: malleos: mucedes: folleas:
 secures: conos: fibulas: festucas: vertes:
 trullas: perpendicularas: normas: repu
 las: amisses: modulos: orcmos: coruos:
 mamphures: limas: tela: scaphina:
 serras: dolas: ascias: terebras: Medicorū
 tonsorum pigmentariorumq; pelles

cucunas: cotes: forcipes: cucurbitulas:
scapellos: specillos: voltellas: hamulos:
modios: diodes: scaphia: mortaliora pis
tulos: rudillas: ditulas: Quibus in me
diu grauter ac grandinis more reue
tibz pene tandem deficere cepi cu
ex rotabar vndiqz et exagitabar in cta
mei ac auxia nec quo diuerterem
tutum nullum conspiciens locum. Etce
perueni forte ad fora publica vbi et
mira sententis cum grautate preto
res atqz presides: multam item togato
rum capitorumqz hominum turbam:
que vel iudicabant vel procurantes ipi
causas aliorum dicebant alecta sum
primo iporum aspectu nam et singulaz
videbantur predici modestia: turr
et longiores: Laxioresqz eorum toge mag
nam simul et sapientiam et vice in
tegritatem ostentabant. Accessi ergo
proprius ad eos: existmans me de ca
riperdi iam securam in portum appli
cuisse: quo subito in circumspectam
latrantibus canibus syllam video de
leram precipitaram. Nam quas
sibi no horrendas latrancium causi
dicorum voces: quas non iudicantiu
in quas sint locutiones atqz diffinitiones

quas non vidi pretorum ambitiones atq;
 quas non aduerti tabellionum scriba
 rumq; aduersitates: quos etiam cum
 primo audissem tanq; humilioris con
 ditionis homines mirum vt q; totius
 calamitatis simul atq; graffiaris. cheris
 calamusq; ac atramentarius vasis. sca
 pellis etiam et ceteris scripturis fer
 rametis suis in os mihi oculosq; acrit
 insultauerunt. Mox acruis quib; et in
 pudencius prouere in me atq; presides
 assessores circumlatrantesq; vndiq; illi silley
 canes tam longus tanq; venerabilis et to
 gatus ordo atq; in me primo vnguib;.
 De huius dentibus crudelissime sementes
 dillauiarunt totumq; mihi atq; vbiq;
 corpus exederunt quorum quociens re
 cordor canina illam rabiem. morsus
 venenatos famemq; no minus ticiois
 vulture ardentem et in dormitam con
 tremisco tociens: destituoq; tota pe
 ne preuocordacioe ita mihi penetra
 uerunt vltimos etiam cordis recessus:
 vt horum comparacio priora certe
 q; exceperam quos amarissima vulna
 spe dulcesserunt. At postq; decessi
 prius q; exsatiati sunt malis meis

Liquere me tandem. Ego vero quantum
vulnerum acerbitas magnitudoque sine
bant maturavi inde fugam et que
vincta tantum restabant loca contuli
me ad curias principum atque eorum
qui principibus assistunt potentiorum
hominum turbulentissimas turbas:
neque vero dicas que passim ibi singula vi
derim licentiora etiam queene supra
recensui loquantur pro se conculcati
pupilli fletus vidue agentes prostrati
innocentes damnati optimique ac
cusati proscripti multati. Illud tantum
memorabo / quod pre indignitate rerum
tanta permota sum comminatione:
ut cum innumabilibus iam corporis
vulneribus ad elaxandam usque animam
ipam confecta essem: maiore tamen
cum dolore et anxietate tulerim non
id animi vulnus que per punctam tras
fixamque incredibilis quedam me tot et
tantorum malorum pietas affecit
tam grauis erat atque miserabilis fa
cies eorum: que quod viderim non
magno poteram sine horrore intueri
Ad miris forte pietatem teneritu
dinemque animi mei: sed miraberis lon
ge magis furorem eorum qui longin

me concitatoq; agmine q̄i debacchantes
 non ferro q̄dem me extinguerent. Nam
 extingui haud posse me ferro intellige
 bant sed pugnis calcibus saxisq; con
 trudere: strangulareq; laqueis promp
 tum certumq; mortis mee genus arbi
 trati sunt. Quo nec contenti contusam
 etiam et stragulatam rotare. Demum
 per pedes ac quassa illidereq; terre pro
 vi sua quisq; contenderent. Quibus
 tantis malis affecta postq; non tam
 rabiem exsatiarunt suam: q̄ extre
 mum siquid adhuc restabat. Ip̄sime
 exalasse crediderunt eiecta sum in
 pomerium vr̄bis tanq; vilissimum ca
 dauer depascendum canibus atq; feris
 alitibus. Sed quas non inueni citius
 etiam hominibus intiore feris et
 volucres. Quid referam: quanto me
 studio et amore prosequuti sum: in
 primisq; canes: tum corvi et volu
 cres ceteraq; aues etiam immariores.
 q̄ conglobati caternatim omnes assis
 tentesq; mihi certabant. Nunc he
 plaudere alis conqueri dulciter et
 condolere purgare rostris vulneru
 saniem. Nunc illi pedibus caudaq;
 blandiri linguere vulnera plagasq;

mulcere donec que supererat adhuc scin-
tilla vite mee coalescere: redirenaq;
sensim in veterem flammam atq; res-
titui cepit. Quid cum iam valentior
facta inde secessissem. Quid narrabo qn-
tum non canum modo: et alituum sed
luporum etiam vrsurum: trigrum Leo-
num omnisq; generis ferarum experta
sum mansuetudinem: propeq; dixerim
humanitatem. Nam post longa que sus-
tuli mala cum ex vrbibus omnino sta-
tuisse migrare in abdita loca: perrexi in
silvas et nemora tanq; securus in re-
fugium vice mee. Nec vo mea me fe-
ellit opinio. Nam quanta me prius
homines affecerant iniuria tanto
postea in honore siluestres fere atq;
alites a quibus tam amice suscepta
sum tam sedulo semper committata: ut
quod de hominibus antea credideram
viderentur ipse humanos mores muta-
ta utrinq; natura sibi vindicasse. Debu-
it vo capti desiderio (ut fit) plura viden-
di conscendi altiore hec collum atq;
montium loco. In quibus et multa iam
erravi dies: neq; mortalium quenq;
adhuc offendi preter te / cuius pri-

mo etiam aspectu. offensa non potui nō
 timere memor eorum que tibi retuli
 a mortalibus sustinuisse. Tum securū
 paulatim recipi animū postq̄ inter
 loquendum tam manifesta eorūque vir
 tutis tue ac demum amoris signa de
 monstrasti: qn̄ maiorem s̄m̄m̄ ad
 mirata fui in ip̄o sermone n̄i congre
 su: q̄ te unum ex omni mortalium
 turba inuenissem tam mitentam p̄u
 rectum tanq̄ singulari p̄ditum bo
 nitate: Sed philalitem postq̄ te me
 um intellexi quem et p̄cipuum et
 ante omnes unum ut inuiserem sus
 ferat patens meus: conuersa sum il
 lo ex admiratione in maiorem gra
 tulationem que te mihi aliquādo
 oblatum inuiserem ut cum dō patrem
 meum reueterim possim: post longam
 reliquorum mortalium in me cru
 delitatem atq̄ inhumanitatem tui et
 diuisi suiua vereq̄ ha ab eo mihi p̄e
 nunciatam humanitatem et pietate
 referre. PHIL que audio tristia d̄ra
 nifanda execranda: o ferum crudū:
 immane barbarum: o impudens: o
 pestilens mortalium genus: o que de
 hiscat vobis terra depereatq̄ tota cha

smate. O tollerantissimum magnū
tonantem. O fulmina quid cessant
tua? O manes. O extinctas iam fa-
ces tuas: O multa sic abibit vora-
go flagitiorum tanta licentia.

VER. Noli tam grauer augi phi-
lites satis ac super enim penas
dabunt infirmi mortales. Sme tū
ad parentem meum redeam: nar-
remq; tam preclara que tibi eorū
benefacta memoravi patientissime
longe quidem sunt aures ei: sed haud
surde tamē sustinet diuicius ille pec-
cantes quos purnat acrius tandē
PHIL. Nisi iam pridem satis pers-
pectam habuissem impuritatis ho-
minum quo vñq; adduci modo po-
tuissem ut tanta que vel video ut
audio crederem ceterum crude-
litatis exempla. **V**ER. et pono qdem
phi. Sed tuo oro prius q; accedas
dignare tantisper domum meam
inuisere mecumq; quiescere ut in
prospere vultudinem restituta:
ac tam vulnerum atra atabe pur-
gata possis demū mundior elegantiorq;

parentem tuum conuenire **VER** Imo
 prestat: ita ut sum cenenata abire
 ut manifestius suprietatem eorum pre
 oculis illi ponam **PHI** Donato mihi
 saltem paucos dies: ut dulcissime pre
 sentie tue fructu non omnino pri
 uatus sum **V** faxo ut uis **PHI**
 Non ducam te in splendida edificia
 lautasq; mensas tugurriolum est mihi
 quod manibus ipse meis extruxi iux
 ta quoq; antrum nature solerciore ma
 nu fabricatum porro uxor comes uite
 mee no culcior q; ego auctu uestita
 sed pudica et sobria seruat domum
 Gnati q; persimiles mihi: sed nudi ita
 ut te q; representent Caprellas tan
 tum pauca possideo quas circum hos
 quotidie ago montes: que et lactis no
 bis uberrima suppediant alimenta:
 pomis etiam et nucibus nescor: potum
 aqua ministrat: mella aliquando mihi
 delicta. Tum ubi nox aduentauit sa
 lientem propter fontem crepitantibus
 et saxis dulci murmure dermantem
 fatigata membra compono: substratisq;
 arborum folijs capio somnum: Sed qd
 omnes exuperas delicatissimas dapes et

magnificentissimos apparatus est mihi
pactis et quies perpetua doli procul
et fraudes: nihil timoris: nihil odij:
nihil insidiarum fida obsequitur vxor
: dulces applaudunt gnati: audiunt:
gaudent: rident: locantur: letusq; ego:
hilaris: liber: contentus inuis: vacu-
us molestiarum securus omnium et
ab omni prorsus anxietate atq; omni
perturbatione exemptus ago. In has
opes meas **VERA** imine fastidio quas
pactoli etiam arens longe pluris fa-
ciendas puto **PHI**. E amicus iam: nam
ad uesperasit: vides ubi fumant tecta
non multum absimus illuc dicto cicig
contendemus **VERA** atq; ego te sequor
libent

Deo gratias,

107. fol.

Los unos quando les dan by vercaat son muy malos de su vir quando
son grandes mal los no dze.

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or a short note, located at the top right of the page. The text is difficult to decipher due to its cursive style and the age of the document.

